

враховувати норми нових міжнародних стандартів фінансової звітності, які покликані прозоріше відображати інформацію у фінансовій звітності.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559 із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

2. Пономаренко Є. Б. Бухгалтерський облік і контроль операцій з фінансовими інвестиціями: теорія і методика / Є. Б. Пономаренко / – Житомир, 2012. – 21 с.

3. Клим Н. М. Удосконалення класифікації фінансових інвестицій / Н. М. Клим // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.6. – С. 205–210.

4. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посібник / Г. І. Філіна. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 320 с.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91 із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>.

Семенюк І.О.,

студент ф-ту ОПМ, 4 курсу, спец. 071 «Облік і оподаткування»,

Науковий керівник - **Марчук У.О.,**

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

м. Київ

ПОРІВНЯННЯ ФОРМ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ СКЛАДЕНОЇ ЗА МІЖНАРОДНИМИ ТА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ

В останні роки Україна взяла курс на зближення з Європейським Союзом. Для цього Україні потрібно вносити зміни у правила ведення бухгалтерського обліку, зокрема перейти на Міжнародні стандарти фінансової звітності. Хоча Україна й приблизила національні стандарти бухгалтерського обліку до міжнародних, все одно є розбіжності зумовлені особливостями національного законодавства, зокрема в питанні облікових політик підприємства. Отже, зважаючи на все вище згадане стає зрозумілим, що дана тема є актуальною.

Дослідженням даного питання займалися такі науковці: Н. М. Головай, Б. Засадний, Н. Г. Здирко, О. Кушина [2], Н. М. Пирець [6], В. П. Фурса тощо.

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] облікова політика — це сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності. Також слід відзначити, що в українському законодавстві є ще одне визначення

терміну «облікова політика», що наведене в Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [5], яке є майже ідентичним попередньому, проте замість слова «які» в ньому вжито слово «що».

Що стосується міжнародних стандартів, то визначення «облікові політики» згадується у Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» [4], а саме: «це конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності».

Як видно з цих двох визначень між ними існує різниця, зокрема у самих термінах. За національним законодавством використовується даний термін в однині, а в міжнародних стандартах в множені. Проте, на думку автора правильним було б в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] визначити юридичне оформлення облікових політик в загальну політику по підприємству з приводу бухгалтерського обліку, тобто вживати в однині, тоді як в стандартах з обліку використовувати дане визначення у множині, щоб даний термін характеризував політику підприємства з приводу певного об'єкту обліку.

Крім того, у визначеннях існують відмінності, зокрема: за національними стандартами облікова політика використовується і для ведення бухгалтерського обліку, в той час як у міжнародних стандартах для складання фінансової звітності передбачено використання практики, на відміну від національних.

Основні результати дослідження узагальнено в табл. 1.

Таблиця 1.

ПОРІВНЯННЯ ФОРМ ОБЛІКОВИХ ПОЛІТИК ПІДПРИЄМСТВА

№ п/п	Показник	Національні стандарти	Міжнародні стандарти
1	2	3	4
1.	Нормативно-правове регулювання	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	
		Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності»
		Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»
		Інші положення (стандарты) бухгалтерського обліку тощо	Інші міжнародні стандарти фінансової звітності тощо
2.	Відповідність принципам бухгалтерського обліку	Послідовність	Послідовність подання
		Інші принципи за міжнародними стандартами	Порівняння інформації — більше акцентування уваги на ретроспективне застосування в порівнянні з національними стандартами

1	2	3	4
3.	Підстави зміни облікової політики	Вимога положень (стандартів) бухгалтерського обліку	Вимога міжнародних стандартів фінансової звітності
		Зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності	Приводить до того, що фінансова звітність надає достовірнішу та доречнішу інформацію
		Зміна вимог статуту	—
4.	Вибір альтернатив облікових політик з	Положень (стандартів) бухгалтерського обліку	Міжнародних стандартів фінансової звітності
		Податкового кодексу України	Концептуальної основи фінансової звітності
		Інструкції з бухгалтерського обліку	Застосування суджень управлінського персоналу, що не суперечать міжнародним стандартам фінансової звітності
5.	Корегування відхилень	Не вважаються помилками при зміні облікової політики	
		Зміна за рахунок нерозподіленого прибутку	
6.	Розкриття інформації у фінансовій звітності	Звіт про Власний капітал — <i>відрізняється назвою</i>	Звіт про зміни у власному капіталі
		Примітки до річної фінансової звітності — <i>відрізняється назвою</i>	Примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення

Джерело: сформовано автором на основі [1, 3 - 5, 7, 8]

Отже, як видно з проведеного дослідження різниці, що стосуються облікової політики складеної за національними та міжнародними стандартами є незначними, зокрема заключаються у різницях: 1) термінах; 2) визначеннях; 3) у назвах нормативно-правових актів, що регулюють дане питання; 4) ступенів акцентування уваги на приведенні інформації попередніх періодів до норм чинної облікової політики; 5) наявність за національними стандартами підстави зміни облікової політики при змінах у статутному документі; 6) серед вибору альтернатив за міжнародними стандартами допускається використання суджень управлінського персоналу; та 7) в назвах звітів, де розкривається інформація про зміни в обліковій політиці.

Подальшого дослідження заслуговують такі питання: 1) порівняння відмінностей за кожним стандартом бухгалтерського обліку; 2) посилення уваги на приведенні ретроспективної інформації до вимог чинної облікової політики за національними стандартами; 3) усунення дублювання визначень облікової політики у чинному законодавстві тощо.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (дата оновлення: 16.11.2018). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 17.04.2019).

2. Кушина О. Облікова політика за МСФЗ: особливості складання. *Бібліотека баланс практичне керівництво*. 2019 р. № 1. С. 60–63.

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової

звітності» (дата оновлення: 01.01.2012). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013 (дата звернення: 17.04.2019).

4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». (дата оновлення: 01.01.2012). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_020 (дата звернення: 17.04.2019).

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (дата оновлення: 03.08.2018). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 17.04.2019).

6. Пирець Н. М. Проблеми та перспективи впровадження МСФЗ в облікову політику підприємств в Україні. *Фінансове забезпечення підприємницької діяльності*. м. Дніпропетровськ, 2015 р. С. 15–21.

7. Податковий кодекс України. (дата оновлення: 01.03.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 17.04.2019).

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» (дата оновлення: 10.01.2012). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99> (дата звернення: 17.04.2019).

Середа А.Є.,
студентка 4 курсу факультету Економіки та підприємництва
Науковий керівник - **Гордієнко Н.І.,**
канд. екон. наук, професор кафедри ФЕБОА
Харківський національний університет
міського господарства ім. О.М. Бекетова
м. Харків

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» визначає «фінансовий інструмент - контракт, який одночасно приводить до виникнення (збільшення) фінансового активу в одного підприємства і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу в іншого.»[1] Національний банк України наводить декілька визначень, найбільш доречним з них є «- це контракт, за яким одночасно в одного суб'єкта господарювання виникає фінансовий актив, а в іншого – фінансове зобов'язання або інструмент власного капіталу.»[2]

МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» надає таке визначення «Фінансовий інструмент – це будь-який контракт, який призводить до виникнення фінансового активу у одного суб'єкта господарювання та фінансового зобов'язання або інструмента капіталу у іншого суб'єкта господарювання» [3]

Таким чином фінансовий інструмент можна визначити як документ (контракт) в якому визначено термін в який одне підприємство отримує грошовий потік, а інше підприємство має зобов'язання або інструмент власного капіталу.